

§. 9. Οὕτως εἰς τὴν φύσιν εἶναι ὅλα ἀγαθὰ· τὸ κακὸν ἐνυπάρχει μόνον μεταξύ ἐκείνων τῶν ὄντων, τὰ ὅποια ἔπρεπε νὰ ᾖναι ἐντελέσειρα. Τὰ ἄψυχα σώματά ἔπονται χωρὶς ἀνθίστασιν εἰς τὰς ἐντετυπωμένας εἰς αὐτὰ κινήσεις. Τὰ ζῶα, ἐξεργημένα λογικοῦ, παραδίδονται χωρὶς συνείδησιν εἰς τὰς φρεσὶς ὁρμὰς, αἱ ὅποια τὰ ἐλκουσι. Μόνοι οἱ ἄνθρωποι διακρίνονται, τόσον διὰ τῶν ἐλαττωμάτων, ὅσον καὶ διὰ τῆς νοήσεώς των. ὑποτάσσονται εἰς τὴν ἀνάγκην, ὡς τὸ ἐπίλοιπον τῆς φύσεως; Διὰ τί ἀνθίστανται εἰς τὰς κλίσεις των; Διὰ τί ἐδέχθησαν ἐκεῖνα τὰ φῶτα, τὰ ὅποια τοὺς ἀποπλανῶσιν, ἐκείνην τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γνωρίζωσι τὸν ποιητὴν τους, ἐκείνας τὰς ιδέας τοῦ ἀγαθοῦ, ἐκεῖνα τὰ πολύτιμα δάκρυα, τὰ ὅποια ἀποσπᾶ ἀπ' αὐτοὺς πρᾶξις ἀξιόλογος, ἐκεῖνο τὸ δῶρον τὸ ὑπερτιμωτέρον, ἂν δὲν ᾖναι ἀπὸ ὅλα τὸ λαμπρότερον, τὸ δῶρον λέγω νὰ συμπαθῇ κἀνεὶς εἰς τὰς δυσυχίας τῶν ὁμοίων του; Εἰς τὴν ἐποπτεῖαν τοσούτων προνομίων, τὰ ὅποια τὸν χαρακτερίζουσιν οὐσιωδῶς, δὲν πρέπει νὰ συμπεράνη κἀνεὶς, ὅτι ὁ Θεὸς δι' ὁδῶν, τὰς ὅποιας δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ διέλθωμεν, ἠθέλησε νὰ βάλῃ εἰς ἰσχυρὰς ἀποδείξεις τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν ἔχομεν νὰ σκεπτόμεθα, καὶ νὰ ἐκλέγωμεν; Ναι, ἂν ᾖναι ἀρεταὶ ἐπὶ τῆς γῆς, εἶναι καὶ δικαιοσύνη εἰς τὸν ἀβρανὸν· ὁποῖος δὲν πληρῶνει τὸν φόρον εἰς τὸν κανόνα, χρεωθεῖ εἰς αὐτὸν ἰκανοποίησιν (1). Ἀρχίζει τὴν ζωὴν του εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, τὴν ἀκολουθεῖ εἰς κατοικίαν, ἐν ἧ ὁ δίκαιος δέχεται τὸ βραβεῖον τῶν πόνων του, καὶ ὁ ἁμαρτωλὸς ἐξίλει τὰ πταίσματά του, ἕως οὔ νὰ καθαρῖσθῃ. Ἴδου, Δημοφῶν, πῶς οἱ σοφοί μας δικαιουσι τὴν πρόνοιαν· δὲν γνωρίζουσι δι' ἡμᾶς ἄλλο κακὸν, παρὰ τὸ ἐλάττωμα, καὶ ἄλλην λύσιν εἰς τὸ σκάνδαλον, ὅπου προξενεῖ, ἢ ζωὴν μέλλουσαν, ὅπου ὅλα

(1) Δὲν.

τὰ πράγματα θέλουσιν εὖρη τὸν λόπον τους. Τὸ νὰ ἐρωτᾷς κατὰ τὸ παρὸν, διὰ τί ὁ Θεὸς δὲν τὸ ἐμπόδισεν εἰς τὴν ἀρχὴν, εἶναι τὸ ἴδιον, ὡσάν νὰ ἐρωτᾷς, διὰ τί δὲν ἐδημιούργησε τὸ πᾶν κατὰ τοὺς σκοπούς σου, καὶ ὄχι κατὰ τοὺς ἐδικούς του. Δημ. Ἡ πίσις εἶναι ὑφασμα μικρῶν ἰδεῶν, καὶ σμικροτέρων ἱεροπραξιῶν. Ὡσάν νὰ μὴν ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἱκανοὶ τύραννοι, κατοικήσατε ἀπ' αὐτοὺς τοὺς οὐρανοὺς. Μὴ περικυκλώσατε ἀπὸ φύλακας, πρὸς ἀλλήλους ζηλοτύπους, καὶ ἀπὸ προσφορᾶς ἀκορέζους, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν δύναμαι νὰ προσφέρω ἄλλην ὑποταγὴν, ἢ δουλοπρεπῆ φόβον. Ἡ ἀπαιτουμένη παρ' αὐτῶν λατρεία εἶναι διαβεβλημένον ἐμπόριον. Ἐκεῖνοι σᾶς δίδουσι πλούτη, καὶ σεῖς τοῖς ἀποδίδετε θυσίας (1). Ὁ ἄνθρωπος ἄνους, καὶ ἄφρων διὰ τῆς δεισιδαιμονίας γενόμενος, εἶναι τῶν ἀνδραπόδων ὁ χαμερπέσατος. Κἄν οἱ φιλόσοφοί σας δὲν εἶπον εἰς κᾶνὲν μέρος, ὅτι εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἀποκτῶσιν ἀρετὰς, παρὰ νὰ παρίσανται εἰς τὴν θεότητα, ἢ νὰ τὰς ζητῶσιν εἰς τὰς δεήσεις τῶν (2). Φιλ. Ἦδη σοὶ τὸ εἶπον ὅτι ἡ δημοσία λατρεία εἶναι καταρερρύπωμένη χωρικώτατα, καὶ ὁ σκοπός μου ἦτον νὰ σοὶ ἐκθέσω ἀπλῶς τὰς δόξας τῶν φιλοσόφων, οἵτινες ἠρεύνησαν τὰς σχέσεις, τὰς ὁποίας ἔχομεν πρὸς τὴν θεότητα. Ἀμφιβάλλεις δι' αὐτὰς, ἂν ἦσαι πάντῃ ἀόμματος, καὶ δὲν δύνασαι νὰ τὰς ἰδῆς· ὅμως μὴ λέγῃς ὅτι ἡμεῖς καταβιβάζωμεν ἀπὸ τὴν ἀξίαν τὰς ψυχὰς μας, ὅταν τὰς χωρίζωμεν ἀπὸ ὅλα τὰ ἐπίλοιπα ὄντα, ὅταν δίδωμεν εἰς αὐτὰς τὴν λαμπρότεραν παραγωγὴν, καὶ τὸν διορισμὸν, ὅταν συζητῶμεν μεταξύ αὐτῶν καὶ τοῦ ὑπερτάτου ὄντος ἀνταπόκρισιν ἀγαθοεργιῶν, καὶ εὐγνωμοσύνης. Θέλεις νὰ ἔχῃς ἠθικὴν καθαρὰν, καὶ οὐρανίαν, ἣτις ὑψώνει τὸν νοῦν, καὶ τὰ φρονήματά σου;

(1) Ὁ αὐτ. εἰς Εὐθ. §. 14. (2) Bayle. contin. des pensées. t. 3. §. 51—4.

§. ι. Μελέτησαι τὴν διδασκαλίαν, καὶ τὸ πολίτευμα ἐκείνου τοῦ Σωκράτους, ὅς τις βλέπει εἰς τὴν καταδίκην, φυλακὴν, καὶ τὸν θάνατόν του, θεσπίσματα ἀπείρου σοφίας, καὶ δὲν κρίνει ἄξιον νὰ γένη χαμερπής, ἕως οὗ νὰ παραπονηθῇ διὰ τὴν ἀδικίαν τῶν ἐχθρῶν του. Συμμελέτησαι ἔν ταύτῳ μὲ τὸν Πυθαγόραν (1) τοὺς νόμους τῆς ἁρμονίας τοῦ παντός, καὶ βάλε αὐτὴν τὴν εἰκόνα ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου. Ὅρας εὐταξίαν εἰς τὴν διανομὴν τῶν κόσμων, εὐταξίαν εἰς τὴν διανομὴν τῶν οὐρανίων σωμάτων. συνδρομὴν ὄλων τῶν θελήσεων εἰς μίαν σοφὴν δημοκρατίαν, συνδρομὴν ὄλων τῶν κινήσεων εἰς μίαν ψυχὴν ἐνάρετον. Βλέπεις ὅλα τὰ ὄντα συναγωνιζόμενα εἰς εὐταξίας διατήρησιν, καὶ τὴν τάξιν διατηροῦσαν τὸ πᾶν, καὶ συνέχουσιν τὰ ἐλάχιστα μέρη του. Βλέπεις Θεὸν ποιητὴν τοῦ σχεδιάσματος τούτου, καὶ ἀνθρώπους διωρισμένους νὰ ἦναι διὰ τῶν ἀρετῶν ὑπουργοὶ, καὶ συμπράκτορες του. Ποτὲ σύστημα δὲν ἔλαμψε μὲ περισσοτέραν ἀγχίνοιαν, ποτὲ κἀνὲν δὲν ἐδυνήθη νὰ δώσῃ ὑψηλοτέραν ιδέαν τοῦ μεγέθους, καὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου. Συγχώρησόν μοι νὰ ἐπιμείνω ἔτι μικρὸν εἰς αὐτό. Ἐπειδὴ μάχεσαι μὲ τοὺς φιλοσόφους μας, ἔχω χρέος νὰ τοὺς ὑπερασπισθῶ· ὁ νέος Λύσις ἐπαιδεύθη τὰ δόγματά των. Κρίνω περὶ τούτου ἀπὸ τοὺς παιδαγωγούς, οἵτινες ἐπαιδαγώγησαν τὴν παιδικὴν ἡλικίαν του. Μέλλω νὰ τὸν ἐρωτήσω περὶ διαφόρων ἄρθρων, ἀναφερομένων εἰς αὐτὴν τὴν συναμιλίαν· ἀκουσον τὰς ἀποκρίσεις του. Θέλεις ἰδῆ διὰ μιᾶς ἐποπτείας τὸ ὅλον τῆς διδασκαλίας μας, καὶ θέλεις κρίνη, ἂν τὸ λογικὸν ἄνευ τινὸς χειραγωγίας δύναται νὰ κατανοήσῃ θεωρίαν μᾶλλον ἀξίαν εἰς τὴν θεότητα, καὶ ἐπωφελῆ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα (2). Φιλ. Εἰπέ μοι, Λύσις,

(1) Θεαγ. παρὰ Στοβ. λό. α'. §. 11. Κρίτων αὐτ. λό. γ'. §. 43. Πῶλ. αὐτ. λό. δ'. §. 105. Ἄκελ. αὐτ. ἐκλ. φυσ. α'. §. 32. (2) Ὅρα τὴν ἰσχυρ.

ποιος ἐδημιούργησε τὸν κόσμον; Λύ. ὁ Θεός (1). Φιλ. Πόθεν παρακινούμενος, τὸν ἐδημιούργησεν; Λύ. Ἀπὸ ἄκραντου ἀγαθότητα (2). Φιλ. Τί ἐστι Θεός; Λύ. Ὁ,τι δὲν ἔχει ἀρχὴν, μήτε τέλος (3), ἔν ἀΐδιον (4), ἀναγκαῖον, ἀναλλοίωτον, καίνερόν (5). Φιλ. Δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τὴν οὐσίαν του; Λύ. Εἶναι ἀκατάληπτος, καὶ ἀνέκφραστος (6), ἀλλ' ὁμίλησε καθαρὰ διὰ τῶν ἔργων του (7), καὶ ἡ ὁμιλία του ἔχει τὸν χαρακτῆρα μεγάλων ἀληθειῶν, καὶ ἐννοεῖται ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον. Φῶτα ζωηρότερα ἢ θελου ἦναι εἰς ἡμᾶς ἀνωφελῆ, καὶ δὲν ἤρμοζον μήτε εἰς τὰς ἀποφάσεις του, μήτε εἰς τὴν ἀδυναμίαν μας. Ποῖος ἤξεύρει ἔτι, ἂν, ἡ ἀνυπομονησία νὰ ὑψωθῶμεν ἕως εἰς αὐτόν, δὲν προλέγη τὴν ἀναμένουσαν ἡμᾶς εἰμαρμένην; Κατὰ ἀλήθειαν, ἂν ἦναι ἀληθῆς, ὡς τὸ λέγουσιν, ὅτι εἶναι εὐδαίμων διὰ τῆς θεωρίας τῶν τελειοτήτων του (8), τὸ νὰ ἐπιθυμῇ κἄνεις νὰ τὸν γνωρίσῃ εἶναι τὸ ἴδιον, ὡσὰν νὰ ἐπιθυμῇ νὰ μετέχη ἀπὸ τὴν εὐδαιμονίαν του. Φιλ. Ἡ πρόνοιά του ἐκτείνεται εἰς ὅλην τὴν φύσιν; Λύ. Καθικνεῖται μέχρι καὶ τῶν μικροτάτων ὑποκειμένων (9). Φιλ. Δυνάμεθα νὰ κρύψωμεν ἀπὸ τὰς θεωρίας του τὰς πράξεις μας; Λύ. Μήτε κἄν τοὺς σοχασμούς μας (10). Φιλ. Ὁ Θεός εἶναι ἐργάτης τοῦ κακοῦ; Λύ. Τὸ ἀγαθὸν ὃν ἐργάζεται πάντοτε ἀγαθὰ (11). Φιλ. Ποίας σχέσεις ἔχεις μὲ αὐτόν; Λύ. Εἶμαι πλάσμα του (12), ἀνήκω εἰς αὐτόν, καὶ αὐτὸς φροντίζει δι' ἐμέ. Φιλ. Ποία λατρεία ἀνήκει εἰς αὐτόν;

(1) Τίμ. Λοκ. περὶ ψυχ. κέσ. παρὰ Πλά. §. 94. Πλά. εἰς Τίμ. αὐτ. §. 30. ὁ αὐτ. παρὰ Κικερ. περὶ Θε. φύσ. α'. κεφ. η'. (2) Πλά. εἰς Τίμ. §. 29. (3) Θαλ. παρὰ Λαερ. α'. §. 36. (4) Τίμ. Λοκ. αὐτ. (5) Ἄρισ. φυσ. ἀκρ. η'. κεφ. ζ'. ὁ αὐτ. Μεταφ. εδ'. κεφ. ζ'. (6) Πλά. εἰς Τίμ. §. 28. (7) Ὀν. παρὰ Στοβ. ἐκλ. φυσ. α'. §. 4. (8) Ἄρισ. ἠθ. ε'. η'. (9) Πλά. περὶ νό. ε'. §. 900. Θεολ. ἐδν. §. 190. (10) Ἐπιχ. παρὰ Κλήμ. Ἄλε. σρω. ε'. §. 708. Αἰσχ. παρὰ Θεοφ. πρὸς Αὐτό. β'. §. 54. Εὐρ. παρὰ Στοβ. αὐτ. (11) Πλά. εἰς Τίμ. §. 30. (12) ὁ αὐτ. εἰς Φαίδ. §. 62.

Λύ. Ἡ διοριθεῖσα παρὰ τῶν νόμων τῆς πατρίδος. Ἡ σοφία τῶν ἀνθρώπων δὲν δύναται νὰ ἤξειρή οὐδὲν, ὡς πρὸς τοῦτο, θετικόν (1). Φιλ. Ἐξαρκεῖ νὰ τὸν τιμῶμεν μὲ θυσίας, καὶ μεγαλοπρεπεῖς τελετάς; Λύσ. Ὁχι. Φιλ. Τί χρειάζεται ἔτι; Λύ. Καθαρότης τῆς καρδίας (2). Εὐχαρισεῖται νὰ προσκυνῆται διὰ τῆς ἀρετῆς μᾶλλον, ἢ διὰ τῶν ἀναθημάτων (3). Καὶ ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ ἦναι κἀμμία κοινωνία μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἀδικίας (4), τινὲς κρίνουσιν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀποσπῶμεν ἀπὸ τὰ θυσιασθήρια τοὺς κακοὺς, οἵτινες εὐρίσκουσιν εἰς αὐτὰ καταφυγιον (5). Φιλ. Ἡ διδασκαλία αὕτη, διδαχθεῖσα παρὰ τῶν φιλοσόφων, ἔγινε δεκτὴ καὶ παρὰ τῶν ἱερέων; Λύ. Τὴν ἐχάραξαν ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ ναοῦ τῆς Ἐπιδαύρου. Ἡ εἴσοδος εἰς αὐτοὺς τοὺς τόπους, λέγεται ἢ ἐπιγραφή, εἶναι συχωρημένη εἰς ψυχὰς καθαράς (6). Παρρησία τὴν ἀναγγέλλουσιν εἰς τὰς ἱεράς μας τελετάς, ἐν αἷς, ὅταν ὁ ὑπουργὸς τῶν θυσιασθρίων εἶπῃ, Τίς εἶναι ἐνταῦθα; οἱ παρρωῶτες ἀποκρίνονται ὁμοφώνως· εἶναι ὅλοι ἄνδρες ἀγαθοί (7). Φιλ. Αἱ δεήσεις σου ἔχουσι διὰ τέλος τῆς γῆς τὰ ἀγαθὰ; Λύ. Ὁχι. Δὲν ἤξειρω, μήπως ἦναι εἰς ἐμὲ ἐπιβλαβῆ, μήπως ὁ Θεὸς, ὀργιζόμενος διὰ τὴν ἀδιακρίσιαν τῶν εὐχῶν, δὲν τὰς ἐπακούσῃ (8). Φιλ. Τί τὸν ζητεῖς ἄρα; Λύ. Νὰ μὲ ὑπερασπίζηται κατὰ τῶν παθῶν μου (9), νὰ μοὶ χαρίζη τὸ ἀληθὲς κάλλος, δηλ. τὸ τῆς ψυχῆς, τὰ φῶτα εἰς τὸν νοῦν, καὶ τὰς ἀρετὰς εἰς τὴν καρδίαν, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔχω ἀνάγκην, τὴν δύναμιν, νὰ μὴν ἐργάζωμαι κἀμμίαν ἀδικίαν, καὶ

(1) Ὁ αὐτ. Ἐπω. §. 985. (2) Ζάλ. παρὰ Στοβ. §. 279. Πλά. εἰς Ἀλκ. §. 149. Ἰσοκρ. πρὸς Νικοκλ. §. 61. (3) Ζάλ. παρὰ Διοδ. β' §. 34. καὶ παρὰ Στοβ. αὐτ. Ξεν. ἀπομν. α'. §. 722. (4) Χαρών. παρὰ Στοβ. λό. μβ'. §. 289. (5) Εὐριπ. παρ' αὐτ. μδ'. 307. (6) Κλήμ. Ἄλε. 579. βιβλ. ε'. §. 652. (7) Ἀριστοφ. εἰρ. 51. 435. (8) Πλά. εἰς Ἀλκ. β. 138. Κλήμ. Ἄλε. αὐτ. (9) Πλά. Μέν. §. 100.

ἐπὶ πᾶσι τὴν μεγαλοψυχίαν νὰ ὑποφέρω, ὅταν πρέπη, τὴν ἀδικίαν τῶν ἄλλων (1). Φιλ. Τί πρέπει νὰ μετέρχεται κάνεις, διὰ νὰ γένη εἰς τὴν θεότητα εὐάρεστος; Λύ. Νὰ εὐρίσκηται πάντοτε εἰς τὴν παρουσίαν της (2), νὰ μὴν ἐπιχειρίζηται οὐδὲν, χωρὶς νὰ ἐπικαλῆται τὴν βοήθειάν της (3), νὰ ἀφομοιοῦται κατὰ τινα τρόπον με αὐτὴν διὰ τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἀγιότητος (4), νὰ ἀναφέρῃ εἰς αὐτὴν ὅλας του τὰς πράξεις (5), νὰ ἐκπληροῖ ἀκριβῶς τὰ καθήκοντα τῆς καταστάσεώς του, κρίνων; ὡς πρῶτον ἀπὸ ὅλα, νὰ ἦναι εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὠφέλιμος (6). Ἐπειδὴ ὅσον περισσότερο ἐργάζεται τὸ ἀγαθόν, τόσον μᾶλλον καθίσταται ἄξιος νὰ συγκαταλέγηται με τοὺς παῖδας, καὶ φίλους της (7). Φιλ. Δύναται κάνεις νὰ γένη εὐδαίμων, φυλάττων τὰς ἐντολάς του; Λύ. Μάλιστα· ἐπειδὴ ἡ εὐδαιμονία συνίσταται εἰς τὴν σοφίαν, καὶ ἡ σοφία εἰς τὴν γνῶσιν τῶν Θεῶν (8). Φιλ. Ἄλλ' αὐτὴ ἡ γνῶσις εἶναι πολλὰ ἀτελής. Λύ. Ὅθεν ἡ εὐδαιμονία μας θέλει εἶναι ὁλόκληρος εἰς μιαν ἄλλην ζωὴν (9). Φιλ. Εἶναι ἀληθές ὅτι μετὰ θάνατον αἱ ψυχαί μας παρρησιάζονται εἰς τὸ βῆμα τῆς ἀληθείας, καὶ ἀποδίδουσι λόγον διὰ τὸ πολίτευμά των εἰς κριτὰς ἀδυσωπήτους, καὶ μετὰ ταῦτα ἄλλαι μεταφέρονται εἰς πεδιάδας περιχαρεῖς, διερχόμεναι εἰς αὐτὰς ἡμέρας εἰρηνικὰς μεταξύ ἤχων ἑορταζόντων, καὶ ἄλλαι κατακρημνίζονται ἀπὸ τὰς Ἐρυινῦς εἰς τὸν Τάρταρον, διὰ νὰ ὑποφέρωσιν ἐν ταύτῳ τὴν αὐστηρότητα τῶν φλογῶν, καὶ τὴν θηριωδίαν τῶν ἀγρίων ζώων (10); Λύ. Δὲν τὸ ἤξεύρω. Φιλ. Ἡμποροῦμεν νὰ εἰπῶμεν, ὅτι καὶ τὰ δύο συστήματα τῶν ψυχῶν, ἀφ' οὗ χιλίους χρόνους τοῦλάχιστον βασανισθῶσιν, ἢ κο-

(1) Πλούτ. λακ. ἐπιτ. §. 239. (2) Ξεν. ἀπομ. α'. 728. (3) Καρμών. παρὰ Στο. λό. μβ'. §. 289. Πλά. εἰς Τίμ. 27. (4) ὁ αὐτ. Θεαια 176. (5) Βίας παρὰ λαεο. α'. 88. (6) Ξεν. ἀπομν. γ' §. 780. (7) Πλά. δημοκ. ε' §. 612. Ἄλιξ. παρὰ Πλούτ. §. 681. (8) Θεαγ. παρὰ Στοβ. λό. α'. §. 11. Ἄρχύ. αὐτ. 15. (9) Πλά. Ἐπιτ. 992. (10) Ἄξι. παρ' αὐ.

ρεσθῶτιν ἀπὸ ἡδονᾶς, ἢ θλίψεως, θέλουσιν ἀναλάβῃ σῶμα θνη-
 τόν, ἢ εἰς τὴν κλάσιν τῶν ἀνθρώπων, ἢ εἰς τὴν τῶν ζώων,
 καὶ θέλουσιν ἀρχήσῃ νέαν ζωὴν (1), καὶ ὅτι εἶναι διὰ τινὰ ἀ-
 μαρτήματα αἰωνίαί ποιναί (2); Λύ. μήτε τοῦτο δὲν τὸ ἤξεύ-
 ρω. Ἡ θεότης δὲν ἐφανέρωσεν εἰς ἡμᾶς, ποταπαί ποιναί, καὶ
 ἀμείβαι μᾶς ἀναμένουσι μετὰ θάνατον. Πᾶν ὅ,τι βεβαιῶ καθ'
 ἑς εἰλάβομεν, εἰδῶς περίτε τῆς εὐταξίας, καὶ δικαιοσύνης, καὶ
 κατὰ τὰς ψήφους ὄλων τῶν δήμων, καὶ ὄλων τῶν χρόνων (3),
 εἶναι, ὅτι καθεὶς θέλει βραβευθῆ κατὰ τὰς ἀξίας του (4), καὶ
 ὁ δίκαιος ἄνθρωπος, διαβιβαζόμενος ἀπὸ τὴν νυκτερινὴν τῆς
 ζωῆς ταύτης ἡμέραν (5) εἰς τὸ καθαρὸν, καὶ λαμπρὸν τῆς δευ-
 τέρας ζωῆς φῶς, θέλει εὐφραίνεται ἐκείνην τὴν ἀναλλοίωτον
 εὐδαιμονίαν, τῆς ὁποίας ὁ παρῶν κόσμος παρέχει εἰκόνα ἀ-
 δύνατον (6). Φιλ. Ποῖα εἶναι τὰ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς καθήκου-
 τα; Λύ. Νὰ διατάττωμεν εἰς τὴν ψυχὴν μας τὰς μεγαλητέρας
 τιμὰς μετὰ τὰς ἀποδιδόμενας παρ' ἡμῶν πρὸς τὴν θεότητα,
 νὰ μὴ τὴν γεμίζωμεν ποτὲ ἀπὸ ἐλαττώματα, καὶ πλῆκτρα συ-
 νειδήσεως, νὰ μὴ τὴν πωλῶμεν ποτὲ μὲ τὸ βάρος τοῦ χρυσοῦ,
 μήτε νὰ τὴν θυσιάζωμεν εἰς τὰ θέλγητρα τῶν ἡδονῶν, μήτε
 νὰ προκρίνωμεν ποτὲ, εἰς κἄμμίαν περίσασιν, ὅν τόσον γίεινον,
 τόσον εὐφραυσον, ὡς τὸ σῶμα, ἀπὸ οὐσίαν, τῆς ὁποίας ἡ ἀρ-
 χὴ εἶναι οὐρανία, καὶ ἡ διάρκεια ἀθάνατος (7). Φιλ. Ποῖα εἶ-
 ναι τὰ πρὸς τοὺς πλησίον καθήκοντα; Λύ. ὅλα περιχλείονται
 εἰς τὸν ἀκόλουθον κανόνα. Μὴ κάμνῃς εἰς ἄλλους ὅ,τι
 δὲν θέλεις οἱ ἄλλοι νὰ κάμνωσιν εἰς ἐσέ (8). Φιλ.
 Τάχα δὲν εἶναι κἄνεις ἄξιος ἐλεεινολογίας, ἂν ὅλα αὐτὰ τὰ

(1) Αὐτ. Βερ. γ'. Αἰνεῖ 5'. σί. 748. (2) Πλά. αἰτ. 615. καὶ εἰς
 Γοργ. §. 525. (3) αἰτ. Πλούτ. περὶ παραμυ. §. 120. (4) Πλά. περὶ νό.
 §. 905. (5) ὁ αὐτ. δημοκ. ζ'. §. 521. (6) ὁ αὐτ. ἐπιτ. 973. καὶ 992. (7)
 ὁ αὐτ. περὶ νό. ε'. §. 727. (8) Ἰσοκ. πρὸς Νικοκ. 116.

δόγματα ἦναι μία ἀπάτη τῆς φαντασίας; Λύ. Ἡ πίσις δὲν ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὴν φιλοσοφίαν περισσότερα. "Ὅχι μόνον δὲν διορίζει εἰς τὸν ἄνθρωπον καμμίαν θυσίαν, διὰ τὴν ὁποίαν δύναται νὰ θρηνησῇ, ἀλλ' ἔτι ἐκχέει εἰς τὰ χρέη του μυστηριώδες θέλγητρον, προμηθεύουσα εἰς αὐτὸν δύο κέρδη ἀτίμητα, εἰρήνην βαθεῖαν ἐπὶ ζωῆς, καὶ γλυκεῖαν ἐλπίδα κατὰ τὴν σιγμὴν τῆς ἐκδημίας του (1).

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Π'.

Ἀκολου τῆς Βιβλιοθήκης. — Ἡ ποιήσεις.

Σ. α'. Ὡδῆγησα εἰς τοῦ Εὐκλείδου τὸν νέον Λύσιν, υἱὸν τοῦ Ἀπολλοδώρου, εἰσήλθομεν εἰς μέρος τι τῆς Βιβλιοθήκης, ὅπου περιεῖχε τὰ συγγράμματα τῆς ποιήσεως, καὶ ἠθικῆς· τὰ μὲν πρῶτα ἦσαν πολυάριθμα, τὰ δὲ δεύτερα ὀλιγάριθμα. Ὁ Λύσις ἔμεινεν ἐκθαμβος δι' αὐτὴν τὴν ἀσυμμετρίαν, καὶ ὁ Εὐκλείδης, διὰ νὰ λύσῃ τὴν ἀπορίαν του, ὀλίγα βιβλία, τῷ εἶπε, χρειάζονται, διὰ νὰ διδάσκωσι τὸν ἄνθρωπον, καὶ πολλὰ διὰ νὰ τὸν ἠδύνωσι. Τὰ χρέη μας εἶναι περιορισμένα, αἱ ἠδοναὶ ὅμως τῆς καρδίας, καὶ τοῦ νοῦς εἶναι ἀπεριόριστοι. Ἡ φαντασία, ἥτις γίνεται εἰς αὐτὰ τροφὸς, εἶναι τόσον ἐλευθέρως, ὅσον καὶ καρποφόρος, ἐν ᾧ ὁ λόγος, πτωχὸς, καὶ φειδωλὸς μόλις συγκοινωνεῖ εἰς ἡμᾶς ἀσθενῆτινα φῶτα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔχομεν ἀνάγκην. Καὶ ἐπειδὴ ἐνεργοῦμεν περισσότερον, ἀπὸ τὰ αἰσθητήριά μας συρόμενοι, ἢ ἀπὸ τὰς μελέτας, τὰ δῶρα τῆς φαντασίας θέλουσιν ἔχει πάντοτε περισσότερα δι' ἡμᾶς θέλγητρα, ἢ αἱ συμβουλαὶ τοῦ ἀντιζήλου τῆς λογικῆς. Αὕτη ἡ λαμπρά

(1) Πλά. εἰς Φαιδ. §. 91, καὶ 114.